

Titulació	Tipus	Curs
2500891 Infermeria	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Santiago Rojas Codina

Correu electrònic: santiago.rojas@uab.cat

Equip docent

Jordi Gascón Bayarri

Beatriz Almolda Ardid

David Ramos Gonzalez

Judit Pampalona Sala

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Com assignatura del primer semestre de primer curs del Grau d'Infermeria, no té requisits especials.

Objectius

Assolir el coneixements d'anatomia i histologia que permetin comprendre l'organització estructural del cos humà.

Aprendre de manera ponderada les característiques de l'estructura humana, de més aplicació a la pràctica infermera.

Assolir les habilitats bàsiques que permetin la identificació de les estructures anatòmiques més rellevants en la pràctica infermera.

Competències

- Actuar en àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.

- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les diferències per sexe i les desigualtats de gènere en l'etiologia, l'anatomia, la fisiologia i les patologies en el diagnòstic diferencial, les opcions terapèutiques, la resposta farmacològica, el pronòstic i en les cures infermeres.
2. Descriure les característiques principals, diferencials i els components que configuren l'estructura del cos humà.
3. Identificar l'estructura del cos humà.
4. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.

Continguts

L'assignatura està organitzada en dos mòduls, un d'Anatomia i un d'Histologia.

MÒDUL: ANATOMIA

Temari:

1. Generalitats i Aparell locomotor

Osteologia general. Artrologia general. Miologia general. Esquelet axial i apendicular. Músculs del cap i el tronc. Músculs de l'extremitat superior. Músculs de l'extremitat inferior.

2. Aparell cardiovascular

Introducció a l'estudi de l'aparell cardiovascular. Cor. Localització del cor. Mediastí. Pericardi: pericardi fibrós i serós. Cavitat pericardíaca. Posició del cor. Morfologia del cor: morfologia externa i interna, aurícules, ventricles, vàlvules cardíaques. Circulació coronària. Sistema de conducció. Circulació menor: artèria pulmonar, venes pulmonars. Circulació major: aorta i les seves branques, artèries del coll i del cap, artèries del membre superior, artèries del tòrax, artèries de l'abdomen, artèries del membre inferior. Venes de la circulació major: sistema de la vena cava superior, sistema de la vena cava inferior, sistema de la vena porta. Sistema limfàtic.

3. Aparell respiratori

Organització de l'aparell respiratori. Nas: piràmide nasal i fosses nasals. Faringe. Laringe, tràquea i bronquis principals. Estructures endocrines associades: glàndula tiroide i glàndules paratiroides. Pulmons i pleures.

4. Sistema nerviós

Organització general. Meninges i líquid cefaloraquídi. Estructura de l'encèfal: escorça cerebral, substància blanca subcortical, ganglis de la base, sistema límbic, tàlem, hipotàlem, tronc encefàlic, cerebel. Estructures endocrines associades: hipòfisi i glàndula pineal. Parells cranials. Medul·la espinal i nervis espinals. Sistema nerviós autònom. Òrgan de l'audició i l'equilibri. Orella externa, mitja i interna. Òrgan de la visió. Globus ocular i els seus annexes.

5. Aparell digestiu

Organització de l'aparell digestiu. Aparell digestiu supradiafragmàtic: boca, faringe, esòfag, glàndules annexes (paròtide, submandibular i sublingual). Cavitat abdominopèlvica: Cavitat peritoneal i espais extraperitoneals. Aparell digestiu infradiafragmàtic: estómac, intestí prim (duodè, jejú i ili), intestí gros (apèndix vermiforme, cec, còlon ascendent, còlon transvers, còlon descendent, còlon sigmoide i recte). Glàndules annexes: Fetge i Pàncrees. Melsa.

6. Aparell urinari

Organització de l'aparell urinari. Ronyó: Localització. Cobertes externes. Organització interna (escorça i medul·la). Vascularització. Estructures endocrines associades: glàndules suprarenals. Vies urinàries: Calzes renals (menors i majors), pelvis renal, urèter, bufeta urinària i uretra.

7. Aparell reproductor: Aparell reproductor masculí. Escrot i testicles. Via espermàtica: epidídim, conducte deferent, cordó espermàtic, conductes ejaculadors. Glàndules annexes: vesícules seminals, pròstata i glàndules bulbouretrals. Penisi uretra masculina. Aparell reproductor femení: Ovaris. Trompes uterines i úter (fons, cos i coll). Lligament ample. Lligament rodó. Vagina. Òrgans genitals externs. Uretra femenina.

Pràctiques:

Entre parèntesi consta la retolació amb la qual s'anuncia al calendari del primer semestre.

1 ECH-PLAB-S1) Anatomia de l'aparell locomotor. Anatomia dels membres superior i inferior. Anatomia del tronc i del coll. Anatomia del cap. Estudi de material cadavèric dissecat i peces òssies.

2 ECH-PLAB-S2) Sistema cardiovascular i respiratori. Cor. Sistema arterial. Sistema venós. Vies respiratòries. Pulmons i pleura. Estudi de material cadavèric dissecat i models didàctics.

3 ECH-PLAB-S3) Anatomia del sistema nerviós i dels òrgans dels sentits. Anatomia de la medul·la espinal i dels nervis espinal. Anatomia de l'encèfal i dels nervis cranials. Anatomia de les meninges i de la circulació del líquid cefaloraquídi. Anatomia del globus ocular i annexes. Anatomia de l'orella externa, mitja i interna. Estudi de material cadavèric dissecat i models didàctics.

4 ECH-PLAB-S4) Aparell digestiu. Tub digestiu supradiafragmàtic i estructures associades (glàndules salivals, llengua i dents). Cavitat abdominal. Tub digestiu infradiafragmàtic. Glàndules anexas (fetge i pàncrees) i melsa. Aparell urinari. Ronyó i via urinària. Aparell reproductor masculí. Aparell reproductor femení. Estudi dematerial cadavèric dissecat i models didàctics.

MÒDUL: HISTOLOGIA I ORGANOGRAFIA

Temari:

1. Introducció i teixit epitelial

Concepte d'histologia, preparacions histològiques, classificació dels teixits, epitelis de revestiment, glàndules.

2. Teixits connectius

Tipus de teixit conecitu, matriu extracel·lular, fibroblasts, teixit conjuntiu dens i lax, teixit conjuntiu reticular i elastic, sang i cèlules de la sang, teixit adpós, cartílag hialí, fibrocartílag, cartílag elastic, teixit ossi, sitemes de Havers i remodelació ossia.

3. Teixit muscular

Tipus de teixit muscular, llis, cardíac i esquelètic.

4. Teixit nerviós

Organització del sistema nerviós, neurones i cèlules gials, parts de la neurona i sinapsis, tipus de cèlules gials, substància gris i substància blanca, tipus de fibres nervioses, meninges i barrera hematoencefàlica.

5. Sistema cardiovascular

Estructura del cor, tipus de vasos sanguinis, artèries musculars i elàstiques, venes, capilars i microcirculació, vasos limfàtics.

6. Sistema respiratori

Estructura de la tràquea, bronquis i tipus de bronqui, bronquíols, alvèols i barrera aire sang.

7. Sistema tegumentari

Organització de la pell, epidermis, dermis, glàndules anexas, pels, ungles i terminacions sensibles.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Pràctiques d'aula (PAUL)	17	0,68	
Pràctiques de Laboratori (PLAB)	8	0,32	
Teoria (TE)	28	1,12	
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	91	3,64	

ACTIVITATS DIRIGIDES:

Classes teòriques del mòdul d'Anatomia:

Estan destinades a que l'alumnat rebi la informació bàsica de l'anatomia del cos humà, així com les claus per al seu estudi. Consistiran en un total de 28 hores de classe.

Pràctiques del mòdul d'Anatomia:

L'alumnat treballa cada tema a la Sala de Dissecció utilitzant material cadavèric preparat adequadament i models anatòmics, amb l'objectiu d'adquirir habilitats en la identificació i localització d'estructures anatòmiques, així com de comprovar les connotacions anatòmiques de les tècniques instrumentals més habituals en infermeria. Les sessions de pràctiques tindran una duració de 2 hores i es realitzaran un total de 4 sessions.

Activitats teórico-pràctiques del mòdul d'Histologia:

Estan destinades a que l'alumnat adquireixi els coneixements de l'estructura microscòpica dels teixits i dels òrgans del cos humà, realitzant unes activitats integrades on la formació bàsica teòrica i la comprovació pràctica sobre imatges microscòpiques es fa per a cada tema en la mateixa sessió. Consistiran en un total de 17 hores de classe.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació continuada histologia	5	1	0,04	1, 2, 3, 4
Examen histologia	15	1	0,04	1, 2, 3, 4
Primer examen pràctic anatomia	10	1	0,04	1, 2, 3, 4
Primer examen teòric anatomia	30	1	0,04	1, 2, 3, 4
Segon examen pràctic anatomia	10	1	0,04	1, 2, 3, 4
Segon examen teòric anatomia	30	1	0,04	1, 2, 3, 4

Mòdul anatomia

Hi ha programades dues avaluacions parcials. Cadascuna inclou un examen test corresponent als continguts teòrics i un examen pràctic

Continguts de les proves

Primera avaluació parcial:

- Examen test: Temes 1-3
- Examen pràctic: Pràctiques 1 i 2

Segona avaluació parcial:

- Examen test: Temes 4-7
- Examen pràctic: Pràctiques 3 i 4.

Característiques de les proves:

- Exàmens test: Contindrà preguntes tipus test amb 4 possibles opcions i només una resposta vàlida. Cada resposta incorrecte tindrà una penalització de 1/3 de punt. Les respostes en blanc no penalitzaran. Els exàmens test representen el 75% del pes de la nota dels parcials.
- Exàmens pràctics: En aquests exàmens, l'alumne haurà d'anomenar i identificar estructures anatòmiques en fotografies del material treballat a les pràctiques. Les respostes incorrectes no penalitzen. Tampoc ho fan les respostes en blanc. Els exàmens pràctics representen el 25% del pes de la nota dels parcials.

Mòdul de histologia

- Avaluació continuada de les PAULS: Al final de cada tema es realitzarà una prova avaluativa a la mateixa sessió. El conjunt de l'avaluació continuada representarà el 25% de la nota de mòdul de histologia.
- Examen final: Consistirà en un examen tipus test que es realitzarà conjuntament amb el segon parcial d'anatomia. Les característiques de la prova seran les mateixes que les descrites en el cas d'anatomia. La nota d'aquest examen correspondrà al 75% de la nota.

Càlcul de la nota i notes de suficiència:

- El nota ponderada del mòdul d'anatomia correspon al 80% de la nota final.
- El nota ponderada del mòdul d'histologia correspon al 20% de la nota final.

Per calcular les notes s'aplicaran les següents fórmules:

- Nota primer parcial anatomia = (Nota examen test x 0,75) + (Nota examen pràctic x 0,25)
- Nota segon parcial anatomia = (Nota examen test x 0,75) + (Nota examen pràctic x 0,25)
- Nota mòdul anatomia = (nota primer parcial + nota segon parcial) /2
- Nota mòdul histologia = (nota avaluació continuada x 0,25) + (nota examen final x 0,75)
- Nota final = (nota mòdul anatomia x 0,8) + (nota mòdul histologia x 0,2)

Criteris de suficiència

Per superar l'assignatura s'han de complir les següents condicions:

- Obtenir una nota final igual o superior a 5.0
- La nota dels mòduls d'anatomia i histologia no pot ser inferior a 4.0

L'alumne/a serà considerat no avaluable si el pes de les proves a les que s'hagi presenta és inferior al 40% del total de l'assignatura.

Prova de recuperació/Millora de nota

L'alumnat que no hagi assolit la suficiència de l'assignatura durant el curs, o que havent-la obtingut vol millorar nota, es pot examinar de nou d'aquells exàmens tests o pràctics que decideixi sempre i quan acabi complint els criteris de suficiència especificats prèviament. Les característiques de les proves de les avaluacions parcials i de la prova de recuperació són les mateixes. La nota obtinguda en la prova de recuperació/millora de nota substituirà a l'obtinguda en les avaluacions parcials sempre i quan sigui superior a aquesta. En cas contrari es mantindrà la nota obtinguda inicialment.

L'avaluació continuada del mòdul de histologia no és susceptible a recuperació.

Avaluació única

Els alumnes que ho desitgin es podran acollir a la modalitat d'avaluació única. Per fer-ho ho hauran de sol·licitar d'acord amb els procediments i terminis que especifiqui la Gestió Acadèmica de la Facultat de Medicina.

Procediment d'avaluació única

Els alumnes que optin per el procediment d'avaluació única s'examinaran el dia establert per les proves de recuperació de l'avaluació continuada. Hauran de realitzar els exàmens corresponents als mòduls d'anatomia i histologia. Aquests exàmens seran els mateixos que els de recuperació. Els criteris de suficiència també són els mateixos que en el cas de l'avaluació continuada.

- Examen test equivalent al primer parcial (T1): Anatomia (Temes 1-3)
- Examen pràctic equivalent primer parcial (P1): Pràctiques 1 i 2
- Examen test equivalent segon parcial (T2): Anatomia (Temes 4-7)
- Examen pràctic equivalent segon parcial (P2): Pràctiques 3 i 4.
- Examen mòdul de histologia

En el cas de l'avaluació única s'aplicaran les següents fórmules per calcular la nota

- Nota mòdul anatomia: (Nota T1 x 0,375) + (Nota P1 x 0,125) + (Nota T2 x 0,375) + (Nota P2 x 0,125)
- Nota final: (Nota mòdul anatomia x 0,8) + (Nota examen histologia x 0,2)

Prova de recuperació de l'avaluació única

Aquells alumnes que no superin l'assignatura podran optar a la recuperació d'aquells exàmens suspesos que ells decideixin, sempre i quan acabin superant els criteris de suficiència indicats en el punt. En aquests cas els exàmens de recuperació teòrics seran de tipus no test. Els exàmens de recuperació pràctics tindran les mateixes característiques.

Bibliografia

Anatomia

Tortora GJ, Derrickson B. Principios de Anatomía y Fisiología. 15ª ed. Ed. Panamericana. 2018.

Tibodeau GA, Patton KT. Anatomía y Fisiología. 6ª ed. Ed. Elsevier. 2007.

Garcia-Porrero JA, Hurlé JM (2020). Anatomia Humana. 2ª edición Ed. McGraw-Hill Interamericana.

Gilroy AM et al. PROMETHEUS Atlas de Anatomía. 2ª ed. Ed. Panamericana. 2013.

Paulsen, F. Waschke J. Sobotta Atlas de Anatomía Humana. 24ª edición. Ed. Elsevier. 2018.

Histologia

Kierszenbaum AL, Tress LL. Histología y biología celular. Introducción a la anatomía patológica. Ed. Elsevier. 2012.

Ross, Pawlina. Histología. Texto y atlas color con biología celular y molecular. Ed. Panamericana. 2008.

Welsch. Sobotta Histología. 2ª ed. Ed. Panamericana. 2008.

Programari

No es requereix progrmari específic.

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	101	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	102	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	103	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	104	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	105	Català/Espanyol	primer quadrimestre	tarda
(PAUL) Pràctiques d'aula	106	Català/Espanyol	primer quadrimestre	tarda

(PLAB) Pràctiques de laboratori	101	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	102	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	103	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	104	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	105	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	106	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	107	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	108	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	109	Català	primer quadrimestre	tarda
(PLAB) Pràctiques de laboratori	110	Català	primer quadrimestre	tarda
(PLAB) Pràctiques de laboratori	111	Català	primer quadrimestre	tarda
(PLAB) Pràctiques de laboratori	112	Català	primer quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	101	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	102	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	103	Català	primer quadrimestre	tarda

PROVISI